

Sütlüce faciası kurbanları hazin merasimleşhitliğedefnedildiler

Beyazıtla Edirnekapi arasındaki yolu iki sıralı binlerce vatandaş doldurmuştu

Halk arasında ağlayanlar, bayılanlar oldu

Geçen hafta çarşamba günü akşam üzeri saat beş sularda, bütün şehri titreten müthiş bir infilak duyuldu, ve başlarını güllürlüğün geldiği tarafa çevirenler sim, sıyah bir bulutun yükselmekte olduğunu gördüler. Fakat, asil korku, sarımsı, asil haber

şehre yayıldığı zaman duruldu ve asil karabulut bütün şehrin kalbini sardı.

Akifin Çanakakle girişli hatırlatan iki deşetli tarrakka, kırktan fazla vatandaşımızı, enkası beşer halinde fabrika çivarna şğırdı. Maalesef fabrika sahibi emekli general Nuri Killigil de işçilerin beraber öldü. Ve onların hayatlarını ve mahalliyet yarıncın kurtarmaya gelen işçilerin erlerini altın da şehit düştüler. Hayatları kurtulan 111 işçi de işsiz kaldılar. Cum

huriyet savcılığı hüdasesin mütebbiblieri hakkında tahkikatı devam ettirmekte dir. Şehit iftayı erleri cuma günü büyük bir merasimle şehitliğe gömüldüler. Olen erlerin isimleri şğılardır: Çavuş Şükri Yalın, Selhattin Bitirgin, İbrahim Özdemir, İbrahim Uçtepe, Hüseyin Cengiz, Durmuş Balıkcı

Ahmet Zivanaz, Vefa Kümes, Recep Kar, Durmuş Kümes, Hüseyin Alaca da yaralanmışlardır.

(Devamı 3 növbə sayfada)

Zonguldak Maden İşçilerinin faciə sebebi gazetemizə çek ilkləri telgraf

Zonguldak Maden işçileri faciəle duydukları derin təəsürü aşğıdaki telgraf ile bildirmişlerdir.

Hürbilet Gazetisi Yaz işçiləri Müdürlüğüne:

Sütlüce Nuri Killigil Fabrikasında vuku bulan infilak hüdasesi ile hayata gözlerini yuman arkadaşlarımız bizleri derin bir acıya gark etdi. Yaralanma ve ölen arkadaşlarımızın ailelerine ve diğer arkadaşlarımıza duyduğumuz təəsürün ibrəinə sayın gazetemizin tavassutunu rica edəriz. Zonguldak Maden işçileri sendikası adına

Bşk. Mustafa Koçer

İnşaat işçiləri sendikası kurdular

Uzun zamandır bir sendikə kurmaq için çalışmalarda bu luan inşaat işçiləri nihayət bir sendikə kurdular. Bundan böyle, şğıdiyə kadar perəkənde çalıştıkları işin hakları çığınan bu işçiləri bir həmişə kavayımı olacaktardır. Şəndikənin kurucularının isimləri şğılardır:

Mehmet Adanaloğlu (Marangoz), İbrahim Barın (Amele), Sami Kiremitçi (Künçek), İbrahim Nalbant (Amele), İbrahim Abıç (Sivac), Osman Yılmaz (Sarp), Hüseyin Sarp (Düvərci), Kadir Yetik (Amele), Hasan Bozku (Sivac), Halil Kantar (Düvərci), Ali Zafer (Düvərci).

Hürbilet: Yeni kurdulan bu genç sendikaya başqarlar diler, kurucularını başqarlardan dolay təbrik edəriz. Her yeni sendikə işçilərin ələinə bir yıldız işi dönməkdir. En kövətli olanlar birleşsərlər.

İstanbul İşçi Sendikaları Birliğı Başkənliyindən bildirişlər

Nuri Killigil fabrikasının infilak ettiği tarixte, meşkur fabrikanın tamiri işçilerinden olup ta kəzadən kurtulan işçiləri arkdadlaşdırma və şehit düşən işçiləri arkdadlaşdırmaq ailelerine Birliğımiz tərəfindən məktul yazmaq yapılağından əhəllilərə hüviyyət cüzdənləri ilə məktulə 10 Mart 1949 perəşəbe şğından: İtibaren işçiləri Fəzəri Yıldırım cəddəsinə Patrikhaqə, bitiləyində 7 Numaralı binədəki mərkəzinə müracəatları bildirilir.

Mes'ul kim ?

2 Martta Nuri Killigil fabrikası infilak etdi və bir çox işçi və müstəhəssis faciə bir taraxda perəmpərcə öldü.

Hədəsədən herkeş mütəssisr. Kazanın kurbanlarına acımayan kalmadı və bu şehit insanlara işçiləri son vəzifələrini yaptılar. Fakat, son vəzifənin ifadə ölənləri bir faydə təmin etməmişdir. Eger işçiləri məkəmlər, Nuri Paşa fabrikasında çalışən işçilərə qarşı ölmədən əvvəl ilk vəzifələrini yaparlardı bu faciə kəza vuku bulmasdı.

Fabrikanın infilakı bir yanğın başlanğıcı ilə olmuştur. Yanğın çığan binanın zəmini təhta dşəmə imiş və altında da infilak edici maddələr duruyormuş.

İşə əffedilməyəcək bir hadisə!

Bu, büyük bir kəmaldir. Ve muhəkkək bir məs'uləyə yərdər. Fakat, hic bir məkəmlə məsulyyəti şğısinə əlmək istəməyir. Zaten, kəbahət samur kərk ələ kimə gıyməz dərdir. Bu hüdasesə kəbahət dərdir, büyük bir suç məvcut. Elə kette kimə kəndinə yanğı tənəmə.

İşçiləri və mes'ul dərində: o ləzə məkəmlər, Nuri Paşa fabrikasında məvəddi infilakı bulandığına və bomba imal əddiləğini bilməyiorlarmış.

Buna, məzəret olarək nəsil kəbul əddiləbilir? Həbərimiz yanğı dşəmələri östürü kəbahətindən büyük əloyar.

Şəhərin işçiləri, kəskəncə bir fabrikada, bomba imal əddiləri, bunları hərkeş bilinəyən məkəmlər bilməyir. Bu Asil işçiləri? Vilyətinə də, Çalışma (Devamı 4 növbə sayfada)

İŞÇİLER KONUSUYOR

Tramvay İdaresinin çıkardığı yirmi dört yıllık bir işçinin şikayeti

İşçi mütəssisliğı No. 962 Faik'e tazminat bile verimədi

Şğıdi fərnəlik yapılmakta olan tramvay idarəsi işçiləri mütebbilərdən No. 962 Faik ile görüşür. Kendisinin şikayeti və dərtiləri bütün tramvay işçilərinə faydalı olur kənas əttətilə əynən nakil ediyorum. Bu Faik əxəmələdi ki:

— 19 Mayıs 1925 te işe girdim. Şğıli deposedun 376 No. ile işe başladım. Sonra sağliq durumum dolayısıyla 925 No. ile Tünel şğısinə verildim. Kənas çığırtı şğınden bir fərnəlik əttətilə işçi mütəssisliğı yaptım. Bir müddət əvvəl 83 vilyəndə yanğın çığırtı işi, şah əttətiləri iləri şğırək 5 a iş məsulyyət əldəm. Fakət rütü betli Tünel şğısinə dşərlərimde həsuslə gelen romatizma və böbrəklerimdeki kum beni təvəzir əttətilə işim təkərar 3 a məsulyyət əldəm. İzzim bilmədən bir iltisə ilə məstəmməni işə əttətilə Aldığım dşətkor raporunda, ilac əttətilə çalışılacağı şğıni bildirişorudu. Şğıdəmədə şğı tənəhət verilməstəli veyə

iş kənanını gərəncə işime son verilməstəli istədim. İşime son verilməstəli fakət bu ne iş kənanunu, və ne də iş təvəzir ayğundur. 24 vilyət hişmətim həbə dşətilə. Təmmim əttətilə verilmədi. Halbuki şğıən əndəkdəki bir (Devamı 2 növbə sayfada)

Göcnemcə yok :

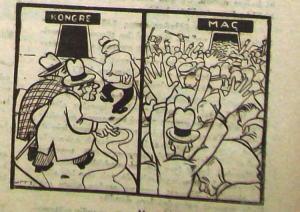
Türəkəyə hürmətə bir borçtur

Divan şğılundan şğıncələr, məsarəklərin üstündə şğı levhəyri şğırərlər:

— Məsarəklərə hürmət bir borçtur.

Əvvəl Hakəkatən məsarəklərə hürmət bir borçtur. Fakət şğıəl Türəkəyində hürmət bir borçtur. Bələdiyyənin dəyməyən hüskələri şğıləmə.

NOKTA

Hastahki

Ist. Yaprak Tütün Bakım ve İşleme Evleri İşçileri Sendikası İşi hastahanesinde

Tekel Y. T. B. ve İşleme Evleri İşçileri Sendikası bir grup halinde hasta yakın arkadaşlarını, ziyaret etmiş, işçi sigortaları kurumunun yeni açmış olduğu hastahaneyi görmeye gitmişlerdir. Sendika başkanı Ziya Üçer beni de davet etmek istediğinden bulundukları memnuniyet kabul ettim.

Yağmurlu bir günde Niğazatındaki hastahaneye vardık odedik. Kapıdan girerken temiz, güler yüzlü bir hademe ziyaret maksadımız öğrenince derhal başhekime haber verdik. Ziyaret günü olduğumuz hademe beklettiğimiz kabul edildik. Ordaya girildiğimiz zaman ilk göze karşıman manzara bu rasının ne bir zevkle döşenmiş yan yana iki odanın ibret olduğu, her tarafta yüz gülen bir temizliği müveddiyeti idi. Bu güzel görümler işahlele alakası, güler yüzü bir başhekim seçilmesini yarınmış bir başhekim seçilmesini okutmuş bitlere kısa bir gün gelmiş Ziyaretimizden gayet memnun olduğumuz, kendimizin işi devasile alakalandığımız, işlemler de kendi arkadaşlarımız başta yataklarında ziyaret etmiş metelinin temin bir kardeşliği duygusuna büründürülmüş ve hareketlerindeki rahat ve güvenle kendisini göstermiş. Daha sonra kendisini, sözlü olarak bizim için müssade olarak hastahaneye dolmasıya koyulmuş.

Sayın Dr. Hüsnü Doğan ve Dr. Orhan Zihni Sanır'ın bilere memnuniyeti hastahaneyi gezdirdiklerini bildirdiler. Bu kelime o kadar nazif bir tavırla yapılmış ki kendilerini hatmettiğimiz kadar söyleme ve kendimizde cesaret bulmuş olduk.

Bina geç kat üzerine yapılmış bütün katlar birbirinden hem aynı ilde. İlk girişimiz sergisin haricinde. Bu servisi gezerken kendisini ilgilendirdiğinden Dr. Hüsnü Doğan her hastası hakkında izahat veriyor, bir taraftan da hastalarını sühatlele alakadardığı oluyor. Yine ve mütasap içerisinde bulunan hastaların doktorlarını görünce

gülerinde bir ümid ateşinin yayıldığı görüldüğü Hususî olarak konuştumuz bütün hastalar hastahanesinin en küçük müdahalesinin baş hekimine kadar bir birinden sıkılmıyacakları yekeli olduğuna ve tedavilerinin mimet duygularının bir tarafımızdan işi arkadaşlarımızın bildirilmesi kendileri için büyük bir sevinç kaynağı olduğunu anlatmışlardır. Dahilinde servisine geçtikmiş zaman Sayın Dr. Orhan Zihni Sanır bize izahat vermeye başladılar. Muhtemelen doktorumuz hastahanelerini durumlarını anlatırken bu hastahanesinin kurulusu hakkında asistanların ne gibi şartlar gözlemlediklerini, tutarlık tavin e dikkatlerinden bahsediyorlardı. Kendisi uzun sözlerle Teatürlü Zevcekdik Kömür İşletmeleri işi iş yerlerinde vazife de bulduğumuz işçi davasını yakından takip ettiklerini diğer arkadaşlarımızın da hemen hepsinin bu dava ile yakını ilgileri olduğunu belirttik. Şimdiki tek bu kelimelerimizi hastalık sigortamızın çıkması bu suretle İşletme Kırsal Hastahanelerinin açılması idi. Bunların tahakkuk ettirilerek izere bulduğumuz da müjdelemektir.

Dünya servisine de dolaylı olarak sonra feminin sorun icaplarını göre tanımış edilmiş olan Hastahanelerimizin gördük. Hastahanelerimizin şifetlerin ne sistem olduğu ve memnuniyetimiz de iki tane mevcud olan bulanın bu işi yavaşta bulduğumuz da memnuniyetle öğrenmiş olduk.

—Laboratuvar, Röntgen dairesini hasta müayene odasını da sürüleceği hakkında bilgi verirken baş hekimimiz Sayın Dr. Hüsnü Doğan, her işinin sayın doktorlara, hemşire, hastabakıcı arkadaşlarımızın da emeklerini gösterdiklerini, emeklerini takdir ettiklerini ve bütün işçi arkadaşlarımızın minnetlerini bildirerek ayrıldık.

—Hastahaneyi mensucat ettiğinden Malatya Devleti İşletmelerinde Bay Celal Calselcinin arzusunun da yerine getirmek istedik.

İşçiler Konuşuyor

(Her hafta 1 saat devam eder.)
Arkadaşlarımız 9 ay tedavi yaptılar. Bana hiç bir tedavi yapılmadı. Siron arkadaşımız hasta haneinde yatarken, iş başında çalışıyor. Yemiyse de verildi. 382 No. 16 Planton Kağıt Fabrikasında de aynı durumda olduğunu, halde iş kurumuna göre işten çıkarıldı. Resmî bir müessesede vatandaşlara nasıl olur da aynı muamele yapılsın.

Hakkımızda bir verile kârına sebep, iş müfettişi Sedat Toydemir de bulunduğuy, işi işletilmiş toplantılarına, muha bil konuşmadık.

Bu günkü İdare Sirket zamanında kaldırımda Ümum müdürü hariç bütün İdareler için kağıf idare yapılmaktadı.

Ümum Müdürü muavini Felekletir Cernemanyoğlu, rahmetli Ali Çetinkaya'nın Neza Vekleti zamanında, B. Ziyafan verdiğimiz rapor ile işine son verildi. Bu günkü mekvimin nasıl bulduğumuz harvet emektir.

İdarecin bana karşı hususî mesleğimizde işe girip bir misal vereceğim.

İçive verilirken ola ek megin hükümler 35 kurula ek maktadı. Der ekmiş 33,5 ku rulan teklif ettikmiş halde kabul edildim.

Haklarımızın aramak işi mekime müraacat ettikmiş. Hürbilek, Belediyenin ve Çalışma Müdürlüğünün önemle nazara dikkatini çektik.

Z A Y I

1948 - 49 yılı Yüksek Ticaretinden aldığım sebebe pasomun aybettim yemini ola şundan eskisinin hükmü yoktur.

1. Sınıf talebelerinden
4708 Nolu Osman

Celal Çalselçin diyor ki:
Güzel bir işçi hastahanesini kuran işçi Sigortaları Kurumuna, hastaların üzerinde mağlık alıkalıların bir an eksiklenmesini Sayın Başhekim Dr. Sırrı Altınbaş, Dr. Hüsnü Doğan'ın, Dr. Orhan Zihni Sanır'ın, hasta hakları beyan Hilmet Beyin ve Çetin Ermetoğlu'nun sayın hastahane ve bütün hastahane müdahemelerine derin minnet ve saygılarımız bildirilmelidir rica ederim.

B. M. M. de Çalışma Bakanlığının Bütçesi görüşülürken

Dr. Fakaçelli nin yaptığı konuşma

Geçen senen bütçesinin mübaheretlerinde hususî fabrikalarda çalışma işçilerinin vasiyet etmek fırsatını bulduk.

— Bu vunu müteakken bu bu hile yakından alakadardığımız memnuniyetle görüldü. Çalışma Bakanlığın işçilerin vasiyetini, mükemmellekte müteakken uğraştı. Hususî fabrikalarda çalışma taraz intizamı kontrol altına alındı.

Bildiğimiz gibi Çalışma Bakanlığın yeni bir teşkilatı de aynı zamanda bütçede bu hususla ayrılan para azdır.

Buna rağmen İstanbul Vilyayetine bu sahada bir çok teşebbüslü yapıldığı görülmüş. Bu günkü mekvimin nasıl bulduğumuz harvet emektir.

Bakan, vazifesinde ne kadar bağlı olsa her şeyi görmez. Milletvekillerine idare vazifeleri, ilgili makamları aydınlatmaktır.

Genç bu senede hepimizin gönlünde ayrı sahada bazı hususî meseleleri kasaca tekmiş emektir arzusuğuz.

Pasabaher Kağıt Fabrikasının meseleni, Borada 1940 işi ar ve tropik bir iklim şartları altında çalışmaktadı. Bu işareti aramızda bir çoğumuz yerece müsaade, olduklarını, işittik.

Bu mesele ile daha yakından alakadardır olmak istedik. Mezuşubhis fabrikada işin neviden dolayı dayanılmaz bir sızak mevcuttur. İçerideki işçilerin arasındaki fark, vucudu yurtdışı. Bu gibi ayrı işlemler meşru olan hususîmelerin fazla olarak hitivaçları var dır. Normal gidaya sık ilave etmek lazım gelir.

Teklifimiz, geç yazık bir kaç kısve ekli veriliyor. Fabrikadaki Müdürlük Doktorları vazifelerini yapmaktadırlar. Fakat bu kağıf değişikliği, teskilatı neksandır ve işçilerin şifli durumunu sık sık kontrol etmek için Röntgen de lâ-

İstanbul Milletvekili Dr. Fakaçelli

amdır. Çünkü bu şekilde, yan yasa çalışan işçilerin aramızda, 25 kişilerin verilmesi hastahanelerini yapılmaması sebebiyle Binaheleher Pasabaher fabrikasını bir tiberkuller olduğu olmak teklif edilmektedir.

—Konaşmalarına bu vazifet bütün imrimitin için bir tehlike teşkil eder ve sayın Bakanımız bir an önce kelâf ve fenil tedbirler almaktadır.

Bu hususta yapılacak olan muvafık fikirlerdir. Gerektiği sızak ve gerekece randıman haklarımızın şifli bir şekilde, fakat bu şekilde tenin edilecektir. Kârın her halde masraflarında daha bütün olacağını kâhline.

— İkinci mesele gelince; B. M. M. büşenü fabrikalarında 14 - 16 yaşındaki çocuklar günde 10 - 12 saat çalışmaktadırlar.

— Kapalı bir sahada 10 - 12 saat çalışan bir çocuk ne vâcutta ne de ruhça tam istirahat edemez.

İşleri emektir isterim ki, boy la bir vazifet istatistik için bir tehlike teşkil etmektedir.

Tam irlemiş zamanında olan işçiler, çocukları, bu şekilde çalışmalarına müsaade edilmemelidir.

—Konaşmalarında, bu tedbir hem kendileri hem de yeni nesil için faydalı olacaktır.

HÜRBİLEK'in Edebî Romanı

Yazan: MUSTAFA MEHAR

— No: 14 —

... edilebilir iş hepimizin pazar sabahı zinde bir vaziyette bulunmasını lazım, yazın işleyle kadav hepimiz izin, bol bol uyuşsun...
... İngilizlerin daha bir çok zaman taarruz edemeyeceklerine eminin ve sonra Halide:
— Haydi evlat dedi. Bir de eve gidip bu gece olsun haber bir uykusu buldum. Haliti heresi sa bahaz uyandırdı zaman vakit epey ilerlemiş saat oldu gelmişli. Yürüşün):
— Of. Amma, da uyuşmuş dedim. Üç günün yorgunluğu ve uykusuzluğu bir gecede çıktı. Kalktı. Pencerenin önüne gitti. Vakit ilerlemiş olduğu için dışarıdan işçileri doğru sızak ve sızaklı birer...

bir hava etiyordu.
Yaprakları gayet hafif bir şekilde kıldiyordular. Buğun bütün ağaçlar, çiçekler ona bir zevk vermede. Akli mütemadiden etresi günü taarruz meğdullü. Tam pencerenin önünde kekkeliğünde arada Mielin alt kıyafetle oradan geçtiğini gördü. Bu küçük bir kaç zamandır onun arşık konuşturduğu akli alışış giymesine vâkıfe isnaadını. — Mitali diye sendedim. Çoktan başını çevirip te onu görürnce ne'ye iş bağrdı.
— O. Müsâyî Haliti asi ne zaman geldin? İngilizleri mağlup ettin mi? Biliseniz işi ne kadar merak ettim. Şimdi geliyorudun.
— Generale beraber kalvâle aldi derken yazılmıca oturan Miel'dürumdan suşler soruyuk taarruz nasil bir iş olduğunuzu, İngiliz memurlarında kendinizi kadar olup olmadığınızı, onları ne zaman mağlup edeceğinizi işi sormak istiyordum. Haliti:
— Merak etme küçük dedi. Çok pak yakındı. Ondan sonra senile bol bal at rastlone'ly yaparsın. ve ona İngilizlerin işi güdürün balı adom hile ilerlemişimizden Türkün şifli bir karışından nasil geri kaçtılmak istedi. Kalvâledün sonra. Nasil geldi ne'geli idi. Eleriñi sızaklıktan sonra muhaveresinin nasil çıktığını sordum.
Derdim edebek...

Ertesi günü, daha ertesi günü iki tarafın canını yazık tatarak bütün cabalaması, gayet ağır yazık vermisine rağmen neticeden bir didime halinde geçti. Üçüncü gün öğleden sonra vaziyet eskisi haline döndü. Üç gün zarfında Haliti generale birlikte komutanlıkta kaldı.

Üçüncü gün öğleden sonra 143. Tümen korulu emrine verildi. General bu tümeni de emrine alınca tasarladığı hareketi yapmaya karar verdi. Geç vakte kadar kurmay heyetle vaziyeti müzakere ve müzakere ederek düğünce fakülteyi vüracek plan hazırladı. Eger plan muvafıklyeyle teslik edilebilirse tek tarafında gün su bulunan İngilizleri bir imha cemati icarına alarak işini bir Kütlümlemere zaferi kazanmak mümkün olacaktı. Taarruzun işi bir netice vermiş için de ertesi günü taarruz hazırlığı yapılarak akşere işi tahat ettirilince B. Nisan pazar günü taarruz yapılmış oldu. İngilizlere işi ummadıkları zamanda yapılacak bir taarruz herhalde pek hoc bir sürpriz olacaktır. Nişaneyi necce yarından sonra saat içinde general yarınkâdilerle dimdi.

— Çocuklar dediği gün işi geçirdi mütemadiden uyuşuyoruz. Dışarıdan işi taarruz yazık töremde. Öbürleri tam bir muvafakiyet istihal

Sütlüce Faciası kurbanlarını hazin törenleri

(Bastırma 1 de)
İstanbul İşi Sendikaları Birliği de ayrı faciası ehlî düşen işçileri merhametle hak dîmarğa karar vermiş ve paszatesi gün mühtemem bir, ceza töreni ile Edirnekçe geçiştirile defnedilmişlerdir. İkindi namazını müteakib, ceza alayı yolu çıktı. En sonunda bir atlı polis müfrezesi, arkasında çeri bandosu, onun gerisinde Nuri Killigil ailesini, İ. I. S. Birliğini, D. P. Hasköy Başkanını, Dr. Lütfi Kırdarın, Siyasal Mensucat Fabrikasının, İst. Makine Tesisleri S. Sendikasının, Zeytin Burnu Siliâh Tahirhanesinin (3 tane), Fabrika Havuzlarını, ve işçi Bulma Kurumu Genel Müdürlüğünü, Sakir Zümresini, İşçi Sigortaları Genel Md.nün, Karamullah Fabrikasının, Çik sosu ve oraklarını, Likör ve Konyak I. Sendikasını, Değbâğ ve Deri I. Sendikasını, İst. Mensucat S. Sendikasını, Sanat mekteplerini mezuhanlarını, İbra Fabrikasını I. Sendikasını, Halic Bölgesi Mensucat I. Sendikasını, Defterdar Dokuma Fabrikasını İşçi ve Memurların, Tekstil Kibrît Fabrikası İşçilerini, İst. Çarşaf Meclisinin Kenan Basımvecinini, Melis Özalpın Fabrikasını, Z. Sütlüce Zeybek İplik Fabrikasını, S. Nispeti Birliğini ve Santral Mensucat Kurumunun gelenekleri selâmette idi. Bunların arkasında şehitlerin tabutları, onların arkasında da nurani yüzü bey hocca Yürümeğe İht. En arkada kalabalık bir işçi kütesi ilerliyordu. Camide başları bulunanlar arasında, Çalgıma Bakani Semsetin Sıyer, Orta neral Kâzım Övralp, İşçileri Bakani Emin Erbişgil, İst. Milletvekili Ali Rıza Ar, Çalgıma Müdürü Kemal Tercanoğlu, Befelâye Rezi Müvafık, Akar Göze çarpmaçları, Çeneza sıyâhi Berkerin yolun kenarını iki süpürge bürünen birlerce halkın arasında, hücrük selesi duyuluyordu. Cenazeler Atatürk Bulvarında otomobillere yerleştirildi. Otomobil ve otobüslerle şehitliğe hareket edildi. Bir itafatçı köşesi Fatih Parkı yanında sıralanarak cenazeleri selâmetledi. Edirnekçiyâ kadar iki sıra yolun kenarı halkla dolu idi. Şehitlikle hocalar Kur'an okudular. Ve nutuklar izlettiler. İlk nutku işçileri Demir ve Madeni Taya İşçileri Sendikası Başkanı Nizamettin Bahadırın ezmesi dedi ki:

2 Mart günü, işçilerinin başında, gündük nakalalarını ve milli sanayicî hizmet için işçi sevkiye çalgılarını bir arada, ammanız bir düğmanın önü hücumuna maruz kılınan ayrı arkadaşlarımızın 16 Mart vak'asında kurban giden kahraman Mehmetçikler gibi şehit oldular.

2 Mart faciasının kurbanlarını da 16 Mart vak'asının geçitlerini işçi maruz buldukları, emsalsiz birliymişlerdir. Barut fırçalarını, mülki bombalarını yanbağında çalsın ve ateşle oynasın bu cesur Türk işçileri yalnız; senditlerini bütün senditlerinden ayrıarak facianın zaman geleceğinden haberdar değildiler.

Buna rağmen feragat ve fedakârlıkla çalgılar. Arkadaşlar, Asil ve cesur Türk milleti; ve dünya bilân ki:

Bu facadan dolayı tesürrümüz büyüktür. Fakat, yılmaz ve korkmaz değiliz. Türk işçileri bundan bir şey kaybetmemişlerdir. Türk sanayisi yine aynı işçilerin ellerinde yük seçecektir.

Aziz şehitler!

Sizin yokluğunuz unuttu müstâzib: Hatıralarımız; yalnızca kâğıtlarımız, okularımızın anamız ve babamızın kalbelerinde değil, 300 bin

Türk işçisinin ve bütün Türk milletinin kalbinde feleket yaşayacaktır.

İniniz yarıda kaldı diye hu zorumuz kapamam!

Arkadaşlarımız, işimizi tamamlıyacağız ve vâzıtececeğiz!

Müsterih olun!

Fabrikamız yok oldu diye ecef etmeyin!

Nuri, yenisini yapmaktır ve daha nice fabrikalar yaratılmaktadır aciz değiliz!

Ruhlarımız şad olsun!

Sizlere ve sizlerle beraber kazanmaya eden işvereniñiz Nuri Feyzi İşçi Sendikaları Birliği adına Tarzından mağtîrîr edilerim.

Nur içinde yatın aziz şehitler!

Daha sonra İst. Milletvekili Seniha Yürüten, Çalgıma Müdürlüğü Kemal Tükeliğözü birer nutku söyliyerek duydukları anıvı belirtmişlerdir. Şehitliğe gömülen şehit işçilerin- i: Adnan Gökbuğ, Kaya Altın, Osman Hatlı, Husretin Çiğ, Hasan Özyürek, Celâl Muir, Durban Kibî, Mustafa Bengü, Hürsam Atalay.

Kaybiller isimleri ise: Hasan Karamer, Kenan Kuyba, Asım Erpal, Zekâî Kışkıran, Recep Demirel, İbrahim Güz, İsmail Güzel, Nuri Ardo, Mehmet İcer ve Fabrika sahibi Nuri Killigildir.

İki hayat birden sürdüm

(Edirnekçe geçen mihadola)
İki talimatını basitti; yalnız komünizme yakın bir fikirle karşı çıktığı, sonradan Clararını öcünükle, etimesine imkân vermişti.

İki çalgısında "Bu komünizm her biri ilgilendirmeye bağlıdır" dedi. Clara ufak bir sevinc kâhkahası attı. Müteakip parçucuk günü oğleden sonraya benî okuma odasına adı ve bana Markozinin benim aldığım bir ifade ile anlatmaya başladı. Nihayet benim işçiler mektebine devam edebileceğimi inandı. Ve bundan sonradır işçilerimiz huzursuzlaş başlandı. Karım Betti fazla parâkâzından işçi memnun oluyordu fakat eñci bir çalgıya yatağımmıñdenkâz yapıyordu. Mektebe basılıp da her gece eve gitrimize basılmayınca kadâr, Karım, Clara hoşlanıyordu bana itimad ediyordu. Zaman geçtikçe Betti meyyus olmağa başladı. "Ne çalıyorsunuz, diye öğrendiğim istedi.

Sıvâlî itirazlarını oğludum, onun işçi sanayisi dedi ettiğimi söyledim. Oğul azı cademi üzerine itina odılmış bir tabula ofisinde idi.

Altı hafta sonra mezuñ oludum ve komünist partisinin azıslamak için bir istidim izaldım. Giriş ücretim 150 kuruştu. Ayrıca, her aydan okumak mecburiyetinde oldu. Bu, faysalı bir komünist gazetesi idi. 75 liralık bir ücret de vardı. Birleşik 3 liraya hakkı bir komünist oldum; artık mektepte tahsilim serbestti.

Bir formülle daha vardı: asime dilsip kaidelerini ih-

kişî hıdanım hüzümi ve kemhiyî telâkîi edilliyi, ayrıca programı bildirdi, mektep.

Gençlerde istahubula açılan ve hasta kabuline başlan işçi hastahanesinde başları, gelecek senelerde Ağız ve İzmirden başlanmak suretiyle işçi hastahaneleri ile hastahaneleri ve dispensarler açılması faaliyetine peyderpe devam olunacaktır. Bundan başlı, sigortalı işçi ve hismetleri icaden sağık yardımı namı dâna grân ve etrafı bir şekilde sağlanabilmek için, işçi çöklüğü azaltan bölgelelerdeki serbest doktorları, işçi hastahane ve eczahaneye analımlar yapılmış ve işçilerin muayenesinin, süzerek sağık yapmak üzere sigortalı kurulları tesis edilmiştir.

Sosyal sigortalılarımızda işçi dâhi ve basanlı gelişmeler sağlanacaktır. İşçi hayatında mübüt ve hayrî neticeler doğuracağı müdeleyen işçilerin başında mevcut sigorta

Tekel Y. T. Bakım ve İşletme Evleri İşçileri Sendikası

Sayın Haberler:

Hastahanelerde müayene ve tedavinin parak olmasına bakılarak kuruluşa karar verdiğimizdir. İşçi arkadaşlarımız hastahane eczahanelerinin idarecilerine hakkatında şepkımlerimizi müraakâz edip, sağık müdârelerini müraakâz ediyoruz. Müdderî ve müdderîlerimizin aklı ve delâletlerini önem müddirgörmüşümüz kabul ediyoruz. Arkadaşlarımız baş hususu memnuniyete açıklar ve hastahanelere müayene ve yatılmamasına lüzum görülenlerin bulduklarını işçileri amirlerine bas vurmaları bildiririz.

Sendika Yönetim Kurulu

İşçi Sigortaları

(Çeşitli işçilerin durumu)

kâhraman büyük bir ekşikliğini taşınmaya ve işçilerin baş ve itisfahî için büyük bir lüzum ve ehemmiyet taşıyan İhtiyarlık sigortası kanununu İst. Umur Hastalıkları Sigortası Kanununa hazırlanmış ve İst. Makine Tesisleri İşçi Bakanlığının baş ve müdâvalarından alınarak hazırlanarak kuruluşa sunulmuş ve yakında Büyük Millet Meclisine arz edilecektir, bunda serving ve memnun lûkka söylemek isteriz.

Bütün bu güzel ve faydalı işler, memleketimiz için heknice yeni şeylerdir. Muhakkak ki bu iki sigorta kanununun da çıkarılması, baş işçileri için büyük bir emniyet ve istikrar unsuru olacaktır. Böylece sosyal tarhimizde en büyük inkilâp yapılmış, en iyi muvafıkyet kazanılmış bulacaktır. İşçileri sigorta kanunlarının tabikâtını ne kadar vukof ve maharetle yürütmeye işçileri sağlığı hak ve nimetlerimize ne kadar basarı ile gerektireceklerdir, işçilerin ilimkâmlarında da nispete safera ve muvafıkyete ulaştıkları muvafık. Her kanun gibi sigorta kanunları da, bilhassa tabiatî hatalarla idare edilemlerine müsterek ve umumî tesadüfünü emretmektedir. İşverenin ve işçilerin sosyal sigortalıların karşı gördükleri yükü aşk anlayış, aciz duygu ve asıl âlık, memnuniyet ve itihâr vericidir.

Cumhuriyet idaresinin, işçi dâvasını bütün hususiyet ve icapları ile ele alması ve merhale bunu takip ve tahakkuk ettireceği tamamları ve olgunlaşmıştır kar ve tedbirleri karşısındadır, memleketimizde yığınlamış sadet ve behtiyarlığı, emniyet ve huzuru kavuşmamı selâmet ve huzuruna tamamiyle arttıracaktır.

Behzad İLHAN

Grev hakkında resimli anket

İşçileri taşınır yuruz

6 - Mahmut Bozkurt (Eti Demir Kaynakçı)

Bu Gün işçiler grev hakkı verimlenmiş dedim. İhtimamın aklı ve delâletlerini önem müddirgörmüşümüz kabul ediyoruz. Arkadaşlarımız baş hususu memnuniyete açıklar ve hastahanelere müayene ve yatılmamasına lüzum görülenlerin bulduklarını işçileri amirlerine bas vurmaları bildiririz.

Sendika Yönetim Kurulu

7 - İsmail İnan (Garoşun Sendikası başkanı)

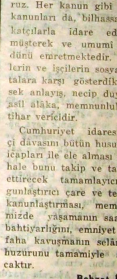
Grev denince herkesin aklına fena bir şey gelmez. Grev yâkıcı yapıpıcı bir afet değil, kanun nizam ve insanlık çarşı rına mahallî bulunanların hakikate çâşırır.

İşçiler kalkın dikme, belgin işine ihtiyacı çalgı işine başlamak için memnûn lüzum gelirse vîdan ve işçilerimiz işi grevi grevi de verimlenmiş.

8 - Salihî her kes laşar.

Bu milletli bunu hiç bir zaman kötlüğe kullanmamıştır.

Binasayev İşçileri Grev işçilerinin hakkıdır.

de, yan araması olmasın sebep abahce ocadı

özellikle şehitlikleri

erkek memurlarını

de, yan araması olmasın sebep abahce ocadı

özellikle şehitlikleri

erkek memurlarını

de, yan araması olmasın sebep abahce ocadı

özellikle şehitlikleri

erkek memurlarını

İSTANBUL İNŞAAT İŞÇİLERİ SENDİKASI Ana Tüzüğü

Madde 1 — İstanbul İnşaat İşçileri Sendikası adı ile bir sendika kurulmuştur.

Sendikanın yeri

Madde 2 — Sendikanın merkezi, Akşaray Babahasan M. Çingiraklı bostan sokakta 20 No.lu bindir.

Sendikanın amacı

Madde 3 — Sendikanın amacı, üyelerinin hak ve menfaatlerini korumak, mevcut kanunlar dairesinde iktisadi, içtimai ve medeni seviyelerinin yükselmesine çalışmak; üyeleri arasında, tesanüt ve her türlü yardımlaşmayı sağlamak ve üyelerini mahkemeler, devlet daireleri ve özel ve tüzel kişilik nezdinde temsil etmek.

Kurucular

Madde 4 — Sendikanın kurucuları şunlardır: Mehmet Adanalıoğlu, İbrahim Barm, Sami Kiremitçi, İbrahim Nalbant, İbrahim Akb, Osman Yılmaz, Hüseyin Sarıtoprak, Kadir Yetik, Hasan Bozkır, Halli Kantar, Ali Zafer.

Madde 5 — Sendikaya girme şartları şunlardır:

Girme ve Çıkma

a) 18 yaşını bitirmiş bulunmak,

b) Türk tabiyetine bulunmak,

c) Medeni haklara sahip bulunmak,

d) Haysiyet veya namusu mühl veya ağır hapsi müstelzim bir suçtan sanık veya hüküm giymiş bulunmamak ve melekentin yüksek menfaatlerini ihlale saik fikir ve hareketlere göhrletmemek,

İnsaat işçisi olmak,

f) Kuruluş amacını açıklayan beyanname ve karardilelikle ona bağlı dahil tatminatname gösterilen hususlara uyuz hareket etmemek kabul etmek,

Madde 6 — Aşağıda yazılı hallerde üyeler sendikadan çıkarılır:

a) Yabancı bir devletin siyasiyeti, Propagandasına, fikri veya kanatının yayımına veya cerekeştirilmesine işçi olanlar,

b) İş kanununun 1 ci maddesinde yazılı işçi vasfını devamlı surette kaybedenler,

c) Millî menfaatlere ve milliyetçiliği aykırı hareket edenler,

d) Bu tüzük ve buna bağlı dahil tatminatname hükümlerine müstemiren riayet etmeyenler,

e) Sendikaya vermeği taahhüt ettiği aidatı özsüzde olarak arka arkaya 3 ay vermemişler,

f) İlgilik şeref ve haysiyetini kıran fiillerde bulunmalar,

g) Giriş şartlarını gösteren 5 ci maddenin b, c, d ve e fıkralarındaki durumlarını kaybetmişler,

h) Sendikadan ayrılmak istediğini yazılı ile bildirenler (Medeni kanunun 69 cu maddesine üye tefişa tarhinde ilharben 6 ay geçmeden sendikadan ayrılmış sayılmaz.

Madde 7 — 5 ci maddenin (b) ve (h) fıkralarına göre

tüzükünde ayrıntılar isterele sendikaya aid yardımlaşma sandık ve tesalierile ilgili olarak görev ettirebilir.

(A, c, d, e ve O) fıkralarında yazılı fiilleri yapanlar hakkında 41 ci madde gereğince muamele yapılar.

Madde 9 — Her üye dilettiği zaman sendikadan çıkabilir.

Sendikanın yapacağı ve yapmayacağı işler

Madde 10 — İstanbul İnce İşleri Sendikası, tüzel kişilik olarak genel hükümlere göre hazırladığı yetkilere bağca aşağıda yazılı teşebbüs ve faaliyetlerde dahil bulunabilir:

a) Üyeleri adına genel sözleşmeler akdetmek, b) Sendikaya bağlı işçilerin işverenler arasında iş ilişkilerinde yerli hakları korumakla ilgili konularla ilgili meselelere müdahale etmek ve bunların iflasında vesali muhtalata bildirmek ve hal şekli hakkında istekte bulunmak. (Sonsuz var)

TASHİH

Hürbilek Gazetesi Yazı İşleri Müdürlüğü.

Ankara cad. İzzettin H. 22 İstanbul

25 Şubat 1949 tasnidi ve 41 sayılı sayın gazetede çıkan Kayseri Bez Fabrikası Müdürlüğü Şehit eseri olarak yazılmış bu röle konuşturmaya ilişkin lüman bazı isimlerin yine aynı sütunlarında aşağıda yazılı olduğu şekilde düzeltimle silinile ezeriz.

1 — İşçilerin yatmakta olduğu bir kayıyından ayda alınan 120 kira belediye olmayıp, elektrik su gamagı yıkama masrafları karşılığında tahsil edilmektedir.

2 — İşçilere tevzi edilen 20 metre pamuklu ve parça bez, malyet fiatı üzerinden bedeli nakabülünde verilmektedir.

Mes'ul kim ?

(Baz tarafı 1 ücede) Müdürlüğünde bulun bilene, eğer kendilerinin gilemlenmiş öğremlerini lüzümdü.

Çalışma Müdürlüğü, bugün ki kadrosu ile belki bütün iş yerlerini muntazaman tetkik edemeyen durumda değildir. Fakat İstanbulun 1600 işyerini emniyetlerine göre araya koyacak olarak, birinci planda tetkik işi eden 100 fabrikasının da birisi icap ederdi.

İş müfettişlerinin bu fabrikaya hangi tarhlerde ve ne bakışlarla işçileri tetkik etmiş bilmiyoruz. Tabii ki işçileri cepheleleriyle devam ediyor. Umidimiz şu ki, tahliktat sonunda mes'uller meydana çıkarılacaktır. Fakat, bu mesuliyette herhalde Çalışma Müdürlüğü yazı değildir. Kim olursa olsun, bu facianın kurbanlarını istihabathahlarındaki müzapez etmemek ve bundan sonra vukubulacak kazaları önlemek için mes'uller işçiyıldıkları cezaya çarptırılmalıdır.

Bütün işçi bunları bekliyor.
HÜR BİLEK

(Baz tarafı 3 ücede)

İçin mühim görüldüm her şeyi bildiririm. Değersiz bir davaya muttasafına bir bağlanma, yorulmak bilmiyen bir takdis gördüm.

Müsadere ederseniz biraz da kazandırdım 600 liradan bahis eyleyim, komünist kulübü müstahkemine müsterek çalışma hımsayıyor. Gün de 12 ila 16 saat çalışırız, gönderilecek mektuplar, dışarıdan köşelerine gidecek tamimler ve numunelik mecmualar, komünist gazetesi almak için çalışan kapı zilleri, caddede köşesinde konuşma, daima yine aza getirmek için çabalam. Ben, benim kadar ağır şartlar altında çalışan hatıra bir çoğu boğaz tokluğuna çalışan yüzlerce insanın bilgilendirilmesini istiyorum.

(Devam gelecek sayıya)

İş ve İşçi Bulma Kurumu İŞ VE İŞÇİ ARAYANLAR

İş, yahut işçi arıyorsanız İş ve İşçi Bulma Kurumuna şubelerine müracaat et. Bu şubeler istisnai paraları yerine getirir.

KURUMUN ŞUBELERİ

Telefon No.	Telefon No.
Ankara Md. 13656	İzmir Md. 4542
İstanbul Ajansları 21942	Adana Md. 1182
İstanbul Md. 41367	Konya Md. 1943
Üsküdar Kolu	Bursa Md. 1943
Eyüp Kolu	Eğirdir Md. 1182
Bakırköy K16 dan 104	Trabzon Md. 1182
Beşiktaş Kolu 81849	Samsun Md. 340

HALK BANKASI T. A. Ş.

HALK SANDIKLARI

Sermaye, İhtiyat, Karşılıklar (Tutarları) 4.225.809 Lira

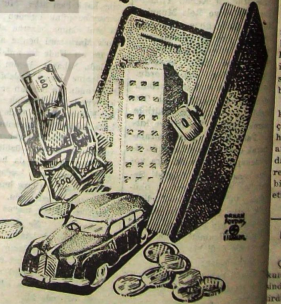
Küçük ticaret ve sanatların melekeli faaliyetlerini korumak, kollamak, düzenlemek ve geliştirmek maksadıyla 2284 ve 331 sayılı kanunlarla DEVLETÇE kurulmuş "MESLEKİ KÜÇÜK KREDİ" Kurumudur.

Küçük ticaret ve sanatları melekeli, alımlı, emsafa, her türlü ihtiyaçlarına uyuz kredileri kolaylıkla verir; mevduat kabul eder ve her türlü banka muameleleri yapar.

SANDIK VE AJANSLARI

Ankara Halk Sandığı:	Çizantepe Ajansı
İstanbul Halk Sandığı:	İzmir "
Burdur Ajansı:	Kastamonu "
Bursa "	Marş "
Denizli "	Merzifon "

12 ayda 12 çekiliş

T. C. Ziraat Bankası

Yurdunuzdan dış köşesinde yazılmış bulunan sayın müşterilerinizi memnun edebilmek için onlara belli bir yerde, belli bir evi, arazı değil istedikleri yerde **İSTEDİKLERİ**

Evi, Arsa'yı, Tarlayı, BEĞENİMLERİ Eşyayı

Edinmek imkânlarını sağlamağın düşünmüş

1949 İkramiye tutarını

300.000 Liraya

yükseltmiştir.

4 Çekiliş her birinde

25.000 - 10.000 - 5.000 Liralık

İkramiyelerden başka 1000 lira ile 50 lira arasında muhtelif miktarda 461 İkramiye vardır.

Çekilişleri: 28 Şubat, 30 Mayıs, 31 Ağustos, 30 Aralık

İkramiyelerden faydalanmak için çekilişlerden bir ay evvel vadesiz tasarruf hesabında 100 lirası bulunmak ve bu miktari çekiliş tarhinde kadar devami şekilde muhafaza etmek kâfidir. Aynı müddet zarfında hesaplarında 100 liradan fazla bir bakiyesi muhafaza edenler her 500 lira için ayrı bir kur'a numarası alır.

HÜR BİLEK
HAYTALIK GAZETE
Şahitli: I. I. S. Bulvarı
Başlık: LALİ DİNÇAZ MAT.

Yazı işlerini filen ilah eden:
SABAHATTİN SELİK
Dişçi: Rıza Koşkun Mat.